

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 521

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεϊκόπουλο
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
3. Υπουργείο Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 8850/9.9.2021 Ερώτηση με θέμα:
«Εκτός ενισχύσεων και κανονικότητας χιλιάδες Πολιτιστικοί Σύλλογοι της χώρας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 8850/9.9.2021 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αναγνωρίζει τα πολιτιστικά σωματεία, ως έναν από τους πρωταρχικούς φορείς υλοποίησης πολιτιστικών δράσεων και μεριμνά για τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών τους, σύμφωνα και με το πεδίο αρμοδιοτήτων του.

Οστόσο, τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι, που λειτουργούν υπό τον ΚΑΔ 9499.1601 (Υπηρεσίες πολιτιστικών συλλόγων και σωματείων) περιλαμβάνουν ευρύτατο φάσμα δραστηριοτήτων. Παρόλο που ένα τμήμα των δραστηριοτήτων αυτών έχει πράγματι συνάφεια με τις δραστηριότητες του ΥΠΠΟΑ, παρά ταύτα, το ΥΠΠΟΑ δεν είναι το καθ' ύλην αρμόδιο για όλο το φάσμα δραστηριοτήτων των εν λόγω σωματείων και την εν γένει εποπτεία τους, καθώς η αρμοδιότητα του επί των πολιτιστικών αυτών φορέων περιορίζεται μόνο σε θέματα επιχορήγησης των πολιτιστικών τους δράσεων. Ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων του είναι ορισμένος και σαφής, προβλεπόμενος, από το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, εξ ορισμού έχει αρμοδιότητα να στηρίζει και να ενισχύει οικονομικά, πολιτιστικές δράσεις πολιτιστικών σωματείων/συνλόγων, αλλά εκ του νόμου δεν δύναται να προβαίνει σε γενική οικονομική τους ενίσχυση υπέρ των καταστατικών τους σκοπών ή για την κάλυψη παγίων δαπανών τους, ούτε ρυθμίζει αυτό το αν και πότε η λειτουργία τους αναστέλλεται στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας.

Επομένως, το ΥΠΠΟΑ, εκ του νομικού πλαισίου που το διέπει, νομιμοποιείται να επιχορηγεί πολιτιστικούς φορείς αποκλειστικά και μόνο για δράσεις πολιτισμού και δεν δικαιούται να χορηγεί επιδόματα, αποζημιώσεις ή οικονομικές διευκολύνσεις και απαλλαγές ή να καλύπτει πάγιες δαπάνες συμπεριλαμβανομένων της καταβολής ενοικίου, λογαριασμών κοινής ωφέλειας και λοιπών λειτουργικών εξόδων.

Τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι ως οντότητες που αναπτύσσουν οικονομική δραστηριότητα, αντιμετωπίζονται οικονομικά, όπως και οι λοιποί δραστηριοποιούμενοι φορείς στη χώρα, σύμφωνα με τα εξαγγελθέντα και εφαρμοζόμενα μέτρα των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθώς και του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, το ΥΠΠΟΑ προκειμένου να ενισχύσει οικονομικά τις πολιτιστικές δράσεις πολιτιστικών συλλόγων/σωματείων, εξέδωσε, τόσο κατά το προηγούμενο έτος (2020) όσο και φέτος (2021) προσκλήσεις για την επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι.

Συγκεκριμένα, τον Ιανουάριο του 2020, μέσω του Μητρώου Πολιτιστικών Φορέων, το ΥΠΠΟΑ απηύθυνε συνολικά έντεκα (11) προσκλήσεις και επιπλέον τρεις (3) κατά τον μήνα Μάρτιο του 2020, στις οποίες μπορούσαν να υποβάλουν προτάσεις πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι. Μεταξύ τους υπήρχαν μάλιστα και προσκλήσεις για πολιτιστικές δράσεις ή προγράμματα φορέων, που αφορούν ειδικά στην τεκμηρίωση, στη διαφύλαξη και στην ανάδειξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας, και είχαν ως προτεραιότητα την αγροδιατροφική κληρονομιά, τα παραδοσιακά επαγγέλματα και τέχνες, λαϊκές γιορτές και δρώμενα, δράσεις ανάδειξης του αγροτικού πολιτιστικού τοπίου και δράσεις μελέτης, διαφύλαξης και ανάδειξης της συλλογικής μνήμης.

Αξίζει δε να σημειωθεί ακόμη ότι στο πλαίσιο της πρόσκλησης για την οικονομική ενίσχυση δράσεων που δημοσιοποίησε το ΥΠΠΟΑ κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας (Μάρτιος 2020) για α) την ανάδειξη και διαφύλαξη ποικίλων εκφάνσεων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς β) την οικονομική ενίσχυση μουσείων νεότερου πολιτισμού για την υλοποίηση μουσειακών δράσεων, ενισχύθηκαν οικονομικά 50 φορείς που διαχειρίζονται την άυλη πολιτιστική κληρονομιά με το ποσόν των €387.540, καθώς και 31 Μουσεία τα οποία ανήκουν σε σωματεία και φορείς νεότερου πολιτισμού με το ποσόν των €240.600, για την υλοποίηση μουσειακών δράσεων.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των συνολικών προσκλήσεων του ΥΠΠΟΑ διανεμήθηκαν με τη μορφή επιχορήγησης περίπου €8 εκατομμύρια, όπου μεταξύ των δικαιούχων συγκαταλέγεται πλήθος πολιτιστικών συλλόγων. Το ποσό αυτό είναι υπερδιπλάσιο σε σχέση με τα αντίστοιχα των προηγούμενων ετών. Το 2019 είχαν διατεθεί €3.329.976, ενώ το 2018 το αντίστοιχο ποσό ήταν €3.143.255.

Επιπλέον, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών της πανδημίας, έγιναν δεκτές προτάσεις των φορέων, προσαρμοσμένες στα νέα δεδομένα (ψηφιοποίηση δράσεων, υλοποίηση σε ανοικτούς χώρους κ.α.), έτσι ώστε οι Σύλλογοι να χρηματοδοτηθούν, ανεξαρτήτως του αρχικού προγραμματισμού τους, ενώ δόθηκαν σχετικές παρατάσεις για την υλοποίηση των δράσεων.

Φέτος και συγκεκριμένα την 7.1.2021, δηλαδή νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά, ανακοινώθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού 18 (δεκαοκτώ) νέες προσκλήσεις για επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων, μεταξύ των οποίων και πολιτιστικών σωματείων/συλλόγων για δράσεις σε όλο το φάσμα του σύγχρονου πολιτισμού, όπως θέατρο, χορός, μουσική, εικαστικές τέχνες, κινηματογράφος, γράμματα, φεστιβάλ και σύνθετες πολυθεματικές δράσεις, ψηφιακός πολιτισμός, πολιτιστικές δράσεις και προγράμματα για παιδιά και εφήβους, δράσεις και προγράμματα για την προώθηση της καθολικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στον πολιτισμό.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων μέσω της Πύλης Πολιτιστικών Φορέων του ΥΠΠΟΑ (<http://drasis.culture.gr/index.php/anakoinwseis/140--2021>) είχε ξεκινήσει ήδη από τις 7 Ιανουαρίου και ολοκληρώθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2021 (κατόπιν ολιγοήμερης παράτασης που δόθηκε από την αρχικώς ορισθείσα προθεσμία της 22ας Φεβρουαρίου λόγω της σφοδρής κακοκαιρίας που έπληξε ολόκληρη τη χώρα). Προϋπόθεση για την υποβολή αιτημάτων ήταν η εγγραφή των Φορέων στο Μητρώο έως τις 15 Φεβρουαρίου 2021, ενώ τόσο η εγγραφή στο Μητρώο, όσο και η υποβολή αιτήματος διενεργούνταν ηλεκτρονικά.

Πέραν των 18 αυτών προσκλήσεων ανακοινώθηκε την 01.02.2021 επιπλέον πρόσκληση στοχευμένη στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, η οποία αναρτήθηκε στην Πύλη Πολιτιστικών Φορέων του ΥΠΠΟΑ (<http://drasis.culture.gr/index.php/anakoinwseis/140--2021>). Στην εν λόγω ανάρτηση υπήρχαν οι σχετικοί όροι, οι προϋποθέσεις, οι προθεσμίες εγγραφής και υποβολής πρότασης καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, οι οποίοι προϋποτίθεντο να ήταν εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Πολιτιστικών Φορέων, κλήθηκαν να υποβάλουν αρχικώς μέχρι τις 15 Μαρτίου 2021 (η οποία προθεσμία παρατάθηκε μέχρι 19

Μαρτίου 2021) το αίτημά τους ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας τη σχετική φόρμα στην Πύλη Πολιτιστικών Φορέων (drasis.culture.gr).

Η αξιολόγηση των υποβληθεισών στο πλαίσιο των ανωτέρω προσκλήσεων προτάσεων για την επιχορήγηση φορέων (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται πολιτιστικά σωματεία και σύλλογοι) που θα υλοποιήσουν δράσεις εντός του έτους 2021 εκ μέρους του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού έχει ολοκληρωθεί και με βάση τα αποτελέσματα θα διοχετευθούν περισσότερα από 14 εκατ. (συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο της πρόσκλησης στοχευμένης στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά) ως επιχορήγηση για δράσεις μεταξύ άλλων και πολιτιστικών σωματείων.

Πέραν των ανωτέρω, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αναφερθεί ότι για πρώτη φορά, πολύ πέρα από τις δράσεις που εμπίπτουν παραδοσιακά και αποκλειστικά στο πεδίο αρμοδιοτήτων του, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, συνεργάζεται από την αρχή της υγειονομικής κρίσης στενά με τα Υπουργεία Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, προκειμένου ο κλάδος του πολιτισμού να θωρακιστεί με όσο το δυνατόν περισσότερα οριζόντια αλλά και εξειδικευμένα μέτρα στήριξης, έναντι των επιπτώσεων της πανδημίας και θα εξακολουθήσει να το πράττει.

Πιο συγκεκριμένα, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αφουγκραζόμενο τις ανάγκες των πολιτιστικών σωματείων/συνλόγων και στο πλαίσιο της ευρύτερης στήριξης των φορέων που εκπονούν δράσεις πολιτισμού, εκκίνησε διάλογο με το Υπουργείο Οικονομικών προκειμένου να εξευρεθούν επιπλέον τρόποι στήριξής τους τη δύσκολη αυτή περίοδο.

Κατόπιν της ολοκλήρωσης των σχετικών συζητήσεων, εκδόθηκε η με αριθμ. ΓΔΟΥ 468/17.05.2021 Υπουργική Απόφαση του Υπουργού, του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών με τίτλο "Αυξημένη αποζημίωση ειδικού σκοπού για την ενίσχυση επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, για τον μήνα Απρίλιο 2021" (Β' 2025), η οποία καθορίζει τους δικαιούχους της αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού, τις προϋποθέσεις λήψης και το ύψος της εν λόγω αποζημίωσης, τη διαδικασία υποβολής της σχετικής αίτησης και τη διαδικασία χορήγησης και καταβολής της εν λόγω ενίσχυσης.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την περ. β' του άρθρου 3 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, στο πεδίο εφαρμογής των δικαιούχων αυτής εντάσσονται οι φορείς που ήταν εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Πολιτιστικών Φορέων της Γενικής Γραμματείας Σύγχρονου Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (<http://drasis.culture.gr>) την 1η Απριλίου 2021, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ). Με την επιφύλαξη των ορίων σώρευσης, η αυξημένη αποζημίωση ειδικού σκοπού ανέρχεται σε €1.000 για δικαιούχους που απασχολούν 0 έως 5 εργαζόμενους κατά την 1.4.2021, €2.000 για δικαιούχους που απασχολούν 6 έως 20 εργαζόμενους κατά την 1.4.2021 και €4.000 για δικαιούχους που απασχολούν 21 έως 49 εργαζόμενους κατά την 1.4.2021, σύμφωνα με τα στοιχεία του Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ.

Επί των τιθέμενων ερωτημάτων:

Ως προς το πρώτο και τρίτο ερώτημα και με βάση τα ανωτέρω εκτεθέντα, επισημαίνεται ότι το ΥΠΠΟΑ, εκ του νομικού πλαισίου που το διέπει, δεν δικαιούται να χορηγεί επιδόματα, αποζημιώσεις ή οικονομικές διευκολύνσεις και απαλλαγές, ή να καλύπτει πάγιες δαπάνες. Νομιμοποιείται να επιχορηγεί πολιτιστικούς φορείς αποκλειστικά και μόνο για δράσεις πολιτισμού, γεγονός που έχει πράξει όπως αναλυτικά περιγράφηκε ανωτέρω. Σε κάθε περίπτωση παραπέμπουμε σε όσα αναπτύχθηκαν ανωτέρω ως προς την έκδοση της υπ'αριθμ. ΓΔΟΥ 468/17.05.2021 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού, του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών με τίτλο "Αυξημένη αποζημίωση ειδικού σκοπού για την ενίσχυση επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, για τον μήνα Απρίλιο 2021" (Β' 2025).

Ως προς το δεύτερο ερώτημα, αναφέρεται ότι οι επαγγελματίες της Τέχνης και του Πολιτισμού, ανάμεσα στους οποίους και οι χοροδιδάσκαλοι, οι μουσικοδιδάσκαλοι και οι κάθε είδους μουσικοί έχουν ενταχθεί από την πρώτη στιγμή τόσο στα οριζόντια μέτρα της κυβέρνησης που αφορούν στο σύνολο των εργαζομένων/επαγγελματιών της χώρας όσο και σε ειδικά πρόσθετα μέτρα που αναπτύχθηκαν ειδικά για τους εργαζόμενους και

επαγγελματίες του πολιτισμού, δεδομένης της ιδιομορφίας των εργασιακών σχέσεων στον χώρο του πολιτισμού, με προεξάρχον ειδικό μέτρο, την αποζημίωση ειδικού σκοπού μέσω του Μητρώου Καλλιτεχνών, Δημιουργών και Επαγγελματιών της Τέχνης και του Πολιτισμού. Τόσο το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού όσο και συνολικά η κυβέρνηση μερίμνησαν, μεριμνούν και θα συνεχίσουν να το κάνουν, για την προστασία των ανθρώπων του πολιτισμού από τις επιπτώσεις της πανδημίας στον κλάδο, επιδεικνύοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για τον πολιτισμό, προχωρώντας σε ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και πολιτιστικές πολιτικές για τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις του κλάδου του πολιτισμού.

Έμπρακτη απόδειξη της συνεχιζόμενης μέριμνας εκ μέρους της κυβέρνησης για τον πολιτισμό συνιστούν τα εξαγγελθέντα από τον Πρωθυπουργό μέτρα στο πλαίσιο της 85ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, μεταξύ των οποίων και η παράταση της χορήγησης αποζημίωσης ειδικού σκοπού μέσω του Μητρώου Καλλιτεχνών, Δημιουργών και Επαγγελματιών της Τέχνης και του Πολιτισμού για τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο 2021. Μάλιστα, η σχετική ΚΥΑ, με την οποία παρατείνεται η χορήγηση αποζημίωσης ειδικού σκοπού για τους επαγγελματίες της Τέχνης και του Πολιτισμού βρίσκεται υπό επεξεργασία από τα συναρμόδια Υπουργεία και πρόκειται σύντομα να ολοκληρωθεί.

Σε κάθε περίπτωση, το ΥΠΠΟΑ βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία όχι μόνο με τα Υπουργεία Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αλλά και με τους επαγγελματίες του Πολιτισμού, προκειμένου να εφαρμόζει τα ιδανικότερα, κατά περίπτωση, μέτρα για τη στήριξη του κλάδου και την ανάσχεση των συνεπειών της πανδημίας.

Ο Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
3. ΓΔΣΠ